

Malung-Sälens kommun

Redovisningsmodell

inkluderande ord och begrepp

Innehåll

Redovisningsmodell	1
Rapporter under verksamhetsåret	1
Årsredovisningens delar	1
Förvaltningsberättelsen	1
Resultaträkningen	1
Balansräkningen	2
Kassaflödesanalysen	2
Noter och övriga upplysningar	2
Driftredovisningen	3
Investeringsredovisningen	3
Sammanställd redovisning	4
Redovisningens delar och samband	5
Ord och begreppsförklaringar	6
Kommunalekonomisk utjämning	8
Modell för finansiell analys	9

Redovisningsmodell

Redovisningsmodellen tillämpas för kommunen och kommunkoncernen. Lag om kommunal bokföring och redovisning 2018:597 (LKBR) gäller från den 1 januari 2019 och reglerar kommunernas externredovisning. Rådet för kommunal redovisning (RKR) utarbetar rekommendationer för god redovisningssed inom kommunal sektor. Det är alltid god redovisningssed att följa uttryckliga lagregler. LKBR tillsammans med rekommendationer från RKR, och kommunens övriga styrprinciper utgör grunden för kommunkoncernens redovisningsmodell.

Rapporter under verksamhetsåret

LKBR reglerar vilka externa rapporter som ska upprättas. Därutöver beslutar kommunen i styrmodellen och årliga detaljerade uppföljningsanvisningar vilka övriga ekonomiska rapporter som ska lämnas. Årsredovisningen och delårsrapporten regleras av LKBR. Nämnderna upprättar per april och augusti "Nämndens delårsberättelse månad" och per mars och oktober "Nämndens ekonomiska uppföljning månad". För redovisning av året som gått lämnas "Nämndens årsberättelse 20xx".

Årsredovisningen innehåller förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys, noter, drift- och investeringsredovisning. Sammanställda räkenskaper ska ingå om sådana upprättas. Upplysningar om årets balanskravsresultat och resultatutjämningsreserv lämnas i förvaltningsberättelsen. Årsredovisningens delar beskrivs mer detaljerat nedan.

Delårsrapporten innehåller en förenklad förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning.

Nämndens delårsberättelse omfattar redogörelse om händelser av väsentlig betydelse, ekonomisk analys av drift- och investeringsredovisning samt beskrivning av förväntad utveckling.

Nämndernas ekonomiska uppföljning omfattar driftredovisning med analys och förklaring till avvikelser för årsprognosen jämfört med budget.

Nämndens årsberättelse omfattar redogörelse av ansvarsområde, händelser av väsentlig betydelse, ekonomisk analys av drift- och investeringsredovisning, förväntad

utveckling samt redogörelse med kommentar kring årets måluppfyllelse.

Årsredovisningens delar

Förvaltningsberättelsen

Förvaltningsberättelsen beskriver Malung-Sälens kommunkoncerns verksamhet och ekonomi under verksamhetsåret. Förvaltningsberättelsen regleras av LKBR samt RKR:s rekommendationer. Den innehåller en översikt över verksamhetens utveckling, beskriver den kommunala organisationen, en redogörelse för händelser av väsentlig betydelse, analys av viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk händelse, en beskrivning av styrning och uppföljning avseende den kommunala verksamheten, god ekonomisk hushållning och ekonomisk händelse, balanskravsresultat, väsentliga personalförhållanden samt förväntad utveckling.

Resultaträkningen

Resultaträkningen är en sammanställning av ett kalenderårs externa intäkter och kostnader. När intäkterna överstiger kostnaderna tillförs överskottet till det egna kapitalet. Detta innebär att den ekonomiska ställningen förbättrats.

Resultaträkningen är indelad i fyra delar. Den första delen summerar till verksamhetens nettokostnader. Verksamhetens nettokostnader erhålls genom att verksamhetens intäkter minskas med verksamhetens kostnader och avskrivningar. Nettokostnaden är den del av verksamhetens kostnader som återstår att finansiera genom skattemedel och generella statsbidrag och utjämning. För kommunkoncernen redovisas även årets skattekostnader och förändring av latent skatt inom den första delen.

Den andra delen redovisar kommunens inkomstkällor: skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Verksamhetens nettokostnader minskas med skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, vilket summerar i verksamhetens resultat.

Den tredje delen redovisar finansiella intäkter och kostnader. Verksamhetens resultat minskas med finansnettot, vilket summerar i resultat efter finansiella poster.

Den fjärde delen redovisar extraordinära poster (intäkter och kostnader). Resultat efter finansiella poster minskas med extraordinära poster och summerar till årets resultat. Extraordinära poster är sällan förekommande och saknas utfall från dessa specificeras inte

raden i resultaträkningen.

Årets resultat överförs till balansräkningen och utgör posten årets resultat i redovisningen av eget kapital. Överföringen till balansräkningen innebär att resultaträkningen nollställs och nästa års intäkter och kostnader kan börja redovisas.

Balansräkningen

Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen vid bokslutstillfället. Balansräkningen är uppdelad i två delar; tillgångar samt eget kapital, avsättningar och skulder. I balansräkningen framgår till vilket värde tillgångar är bokförda och på vilket sätt de är finansierade. Finansieringen sker antingen genom externt kapital (skulder) eller internt kapital (eget kapital).

Tillgångarna delas upp i anläggningstillgångar, bidrag till infrastruktur och omsättningstillgångar. Med anläggningstillgångar avses tillgångar vars syfte är att stadigvarande brukas i verksamheten, exempelvis fastigheter inventarier och aktiekapital. Bidrag till infrastruktur redovisas, om sådana finns, som en separat del inom tillgångarna.

Omsättningstillgångar avser tillgångar vars syfte är att förbrukas (omsättas), exempelvis bankmedel, placeringar, lager och fordringar.

Eget kapital är skillnaden mellan tillgångar och skulder och utgörs av det samlade ackumulerade resultatet. Eget kapital är länken mellan resultaträkningen och balansräkningen. Avsättningar är en skuld som är oviss vad gäller förfallotidpunkt och belopp. Skulderna är uppdelade på långfristiga respektive kortfristiga skulder. Långfristiga skulder är avtalade skulder för vilka förfallotiden överstiger ett år, medan kortfristiga skulder förfaller till betalning inom ett år.

Exempelvis är lån som vars förfalldag överstiger ett år långfristiga skulder, medan leverantörsskulder som vanligtvis betalas inom 30 dagar är kortfristiga. Den del av långfristig skuld som förfaller inom ett år klassificeras som kortfristig skuld.

I balansräkningen är alltid värdet av tillgångarna lika stort som värdet av eget kapital, avsättningar och skulder.

Panter och ansvarsförbindelser redovisas inom linjen. Ansvarsförbindelse är ett åtagande att fullgöra vissa ekonomiska förpliktelser.

Kassaflödesanalysen

Kassaflödesanalysen beskriver förändringen av likvida medel. Betalningsflöde av likvida medel är exempelvis inbetalning av skattemedel och kundfakturor samt utbetalning av leverantörsfakturor. Kassaflödesanalysen uppdelas på sektorerna löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet. I förekommande fall redovisas bidrag till infrastruktur som en sektor.

För kassaflöden som hänförs till den löpande verksamheten redovisas posterna genom så kallad indirekt metod. Posterna inom investeringsverksamheten och finansieringsverksamheten redovisas brutto, det vill säga att det går att utläsa årets upptagande av lån, årets investeringsutgifter respektive inkomster.

Årets kassaflöde är summan av de tre eller fyra sektorerna (beroende på om bidrag till infrastruktur är aktuellt eller inte). Kassaflödesanalysen utgår från årets resultat som därav ska motsvara årets resultat enligt resultaträkningen.

Noter och övriga upplysningar

Noter och övriga upplysningar lämnas för att beskriva resultat-, balansräkning och kassaflödesanalysens poster mer utförligt. Dessa syftar till att ge mer detaljerade upplysningar om respektive post.

Noterna inleds med redogörelse för redovisningsprinciper som tillämpas samt hur tillgångar och skulder värderas. Därefter följer notupplysning för varje post i resultaträkning och balansräkningen samt för de poster i kassaflödesanalysen som inte går att härleda från resultat-, balansräkning eller investeringsredovisning.

Redovisningsprinciperna beskriver vilka regler som använts för den externa redovisningen. För den interna redovisningen lämnas upplysningar inom avsnitt drift- och investeringsredovisning.

Vid eventuella avvikelser från de grundläggande redovisningsprinciperna, från normgivande organ, lämnas upplysningar om avvikelserna.

Upplysningar om värderings- och omräkningsprinciper lämnas. Om någon princip för

klassificering, värdering eller indelning har ändrats jämfört med tidigare år, har jämförelsetal omräknats för närmast föregående räkenskapsår. Uppllysning om ändrade jämförelsetal beskrivs bland redovisningsprinciperna.

För de bolag som ingår i den kommunala koncernen redogörs för dess sammansättning och vilken konsolideringsmetod som används.

Värdeförändring av finansiella verktyg upplyses om. Vid bidrag till infrastruktur lämnas upplysningar enligt LKBR. När sådan saknas utelämnas uppgiften.

Uppllysningar om nyttjandeperiod för immateriella respektive materiella anläggningstillgångar redogörs för i not.

För avsättning och ansvarsförbindelse, avseende pensionsförpliktelser, lämnas upplysning om avsättningens förändring under året.

Uppllysning ska lämnas om extraordinära poster enligt LKBR. När inga extraordinära poster finns utelämnas upplysningen.

Den sammanlagda kostnaden för granskning, utförd av de kommunala revisorerna, för delårsrapport, årsredovisning och bokföring upplyses om som egen not.

Uppllysningar lämnas för koncerninterna förhållanden såsom ägartillskott, utdelning, borgen, intäkter och kostnader samt fordringar och kortfristiga skulder.

De särredovisningar som upprättats under räkenskapsåret beskrivs med hänvisning var dessa finns att tillgå.

Driftredovisningen

Driftredovisningen visar de kommunala nämndernas intäkter och kostnader inklusive nettokostnad för dels respektive nämnd och dels sammantaget. Jämförelse mot fullmäktiges beslutade budgetram visar eventuella avvikelser och indikerar nivån på budgetföljsamheten.

Driftredovisningen är ett komplement till resultaträkningen och har även en annan uppställningsform. Den innehåller interna intäkter och kostnader, medan resultaträkningen är rensad från interna poster. Kopplingen mellan drift-

redovisningen och resultaträkningen beskrivs schematisk i årsredovisning i anslutning till driftredovisningen.

Kommunstyrelsen bereder och föreslår kommunfullmäktige nettobudget (ramar) för respektive nämnd. Respektive nämnds anslagna nettokostnadsram avser att täcka de kostnader som finns när nämndens intäkter, exempelvis taxor, avgifter och bidrag erhållits. Nämnden fördelar, inom sitt verksamhetsområde, nettoanslaget till respektive verksamhet. Ingen överföring av vare sig positiva eller negativa budgetavvikelse medges till kommande verksamhetsår. Avvikelse mot budgetram ska förklaras i vid årets slut i nämndens årsberättelse.

Uppllysning lämnas i årsredovisningen om beslutade förändringar av årets driftbudget.

Investeringsredovisningen

Investeringsredovisningen för den kommunala organisationen redovisar årets investeringsutgifter och investeringsinkomster. Den avser anskaffning och försäljning av materiella och finansiella anläggningstillgångar. Med materiella anläggningstillgångar menas fastigheter och inventarier, med syfte att ägas stadigvarande. Finansiella anläggningstillgångar är ägande genom aktier och andelar.

Kommunstyrelsen bereder och föreslår kommunfullmäktige investeringsbudget för den kommunala organisationen. Kommunstyrelsen, genom service- och teknikförvaltningen, äger de kommunala fastigheterna i kommunen och debiterar internhyra till övriga nämnder. Det medför att förslag till investeringsbudget sker i samråd mellan ägande nämnd, kommunstyrelsen och hyresgästen. Kommunstyrelsen prioriterar investeringar över åren i samråd med service- och teknikförvaltningen.

Investeringsbudgeten har en fyraårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret. Överflytt av investeringsmedel görs till kommande år, efter beslut av kommunstyrelsen, för påbörjade pågående projekt. Investeringsprojekt med så kallade årliga medel anses inte vara pågående och inga medel får överföras mellan åren.

Uppllysning lämnas i årsredovisningen om beslutade förändringar av årets investeringsbudget. Redogörelse för större investeringar, definierat som investeringar över 1 miljon kronor, lämnas i tabellform samt sammanställning av pågående och under året avslutade investeringar.

Sammanställd redovisning

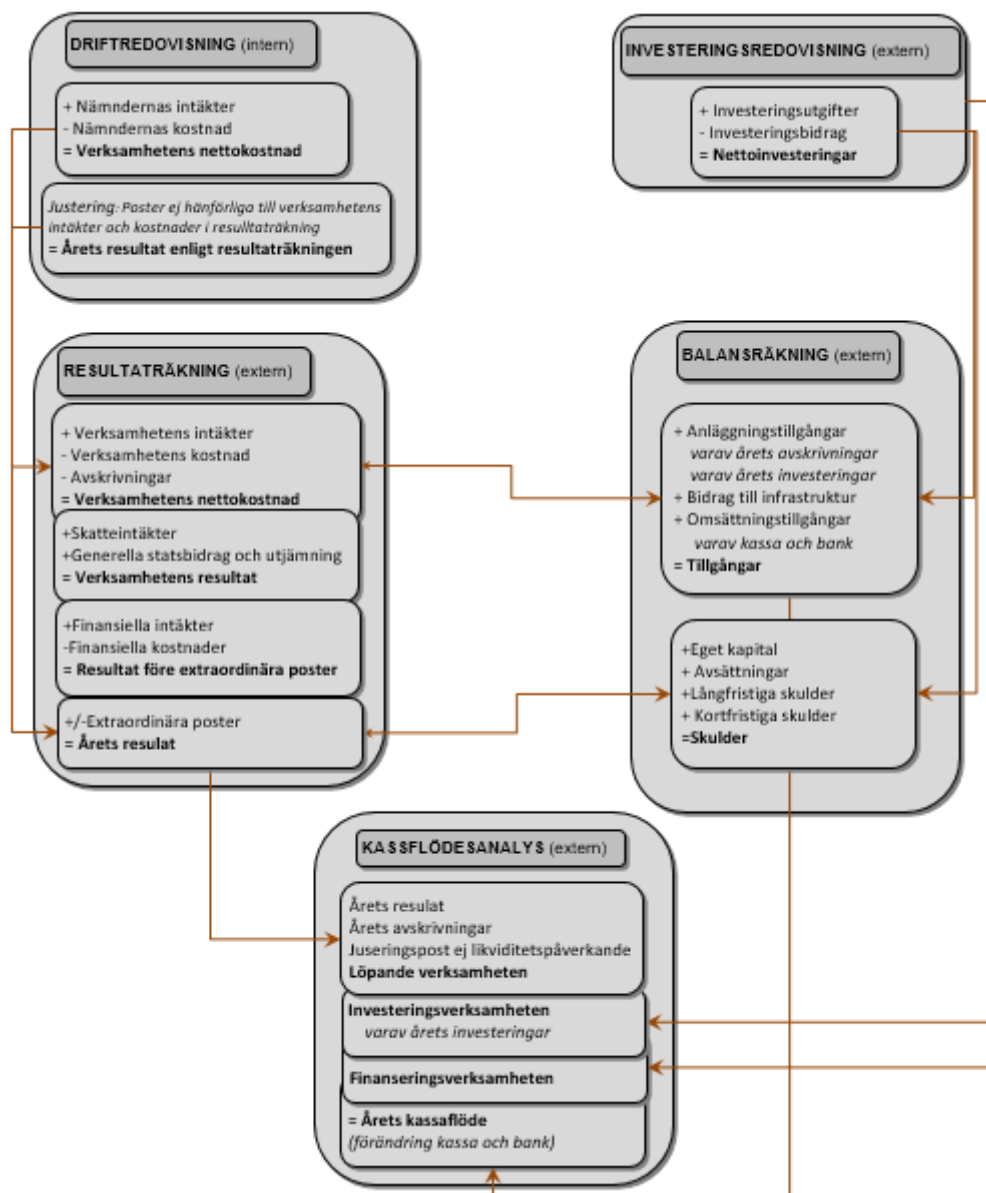
Sammanställd redovisning (kommunkoncernen) syftar till att ge en samlad bild över Malung-Sälens kommunkoncerns totala ekonomiska ställning och åtagande. Motsvarande uppgifter, som för kommunen lämnas, det vill säga resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

Den kommunala koncernen omfattar verksamheter där kommunen har ett väsentligt inflytande eller ekonomiskt

åtagande, oavsett om den bedrivs i förvaltnings- eller bolagsform. I de sammanställda räkenskaperna ingår Malung-Sälens kommun och de bolag och kommunalförbund i vilka kommunen direkt eller indirekt har ett inflytande på minst 20 procent.

Koncerninterna förhållanden, det vill säga årets fordringar och skulder samt intäkter och kostnader mellan kommunen och bolagen lämnas upplysning om inom noterna.

Redovisningens delar och samband

Ord och begreppsförklaringar

Aktiverad kostnad

Innebär att en utgift tas upp i balansräkningen som en tillgång.

Anläggningstillgångar

Fast och lös egendom avsedda för ett stadigvarande bruk i mer än tre år. Utgiften för en anläggningstillgång ska överstiga ett prisbasbelopp.

Avskrivningar

Planmässig värdeminskning av materiella anläggningstillgångar.

Avsättningar

Framtida ekonomiska förpliktelser vilkas storlek eller betalningstidpunkt inte är helt bestämda.

Balanskrav

Balanskravsreglementet innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Av regelverket regleras poster som ska frändras eller kan läggas till årets resultat. Underskott enligt balanskravet ska enligt kommunallagen återställas inom tre år.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid bokslutstidpunkten och hur den har förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) respektive hur kapitalet har anskaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Borgensåtagande

Innebär åtagande av, efter beslut av kommunfullmäktige, ekonomiskt ansvar för annans skuld om denne inte kan betala.

Driftredovisning

Omfattar interna och externa kostnader och intäkter för nämndernas löpande verksamhet under året.

Internränta

Kalkylmässig kostnad för kapital bundet i tillgångar. Malung-Sälens kommun följer Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) föreslagna internränta.

Investeringsredovisning

Omfattar utgifter och inkomster för årets anskaffning, samt försäljning av materiella anläggningstillgångar.

Kapitaltjänstkostnader

Gemensam benämning för internränta och avskrivningar.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten. Löptid understigande 12 månader, dvs ett år.

Kassalikviditet

Betalningsberedskap på kort sikt. Beräknas omsättningstillgångar med avdrag för förråd i förhållande till kortfristiga skulder.

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag och investeringsinkomster.

Nettokostnader

Driftkostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar.

Långfristiga skulder

Skulder med löptid överstigande 12 månader, dvs ett år.

Omsättningstillgångar

Lös egendom som inte är anläggningstillgång och med syftet att realisera (omsätta) tillgången.

Pensionsskuld

Pensionsskulden är en uppskattning av de totala kontanta medel som krävs för att klara av de framtida pensionsutbetalningarna för intjänade men ej reglerade pensioner.

Periodisering

Fördelning av utgifter och inkomster till kostnader och intäkter i den redovisningsperiod de hör. Det innebär att utgifter kostnadsförs den period (år) då förbrukningen skett och inkomster intäktsförs den period (år) som intäkterna genererats.

Personalomkostnadspålägg (PO)

Interna arbetsgivaravgifter för sociala avgifter inkluderande pensionskostnad och avtalsförsäkringar. Beräknas på personalkostnader och påförs (fördelas) respektive verksamhet (nämnd).

Resultaträkning

Visar årets finansiella resultat och hur det har uppkommit. Den visar även förändringen av det egna kapitalet, vilket även kan utläsas genom att jämföra balansräkningarna för de senaste två åren.

Självfinansieringsgrad

Visar andelen av årets resultat plus avskrivningar i procent av nettoinvesteringar.

Skuldsättningsgrad

Totala skulder i förhållande till eget kapital.

Soliditet

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga graden av egenfinansierade tillgångar. Måttet visar den finansiella styrkan på lång sikt.

Resultatutjämningsreserv

Resultatutjämningsreserven (RUR) syftar till att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Fullmäktige i Malung-Sälen har fastställt i de lokala riktlinjerna att RUR får disponeras om det råder lågkonjunktur. Av de lokala riktlinjerna är definierat att lågkonjunktur råder om kommunens skatteutveckling för året är lägre än rikets genomsnittliga utveckling de senaste tio åren.

Kommunalekonomisk utjämning

Utjämningsystem

Syftet med utjämningsystemet är att åstadkomma likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner.

Systemet består av flera delar: inkomstutjämning, kostnadsutjämning, strukturbidrag, införandebidrag, regleringspost (kan vara bidrag eller avgift) och LSS- utjämning.

Inkomstutjämning

I huvudsak finansierar staten utjämningsystemet. Alla kommuner garanteras en beskattningsbar inkomst per invånare motsvarande 115 procent av genomsnittet i landet. Utjämningsystemet sker genom att den beskattningsbara inkomsten i kommunen jämförs med den garanterade beskattningsbara inkomsten.

Den kommun som har en lägre skattekraft än den garanterade får ett utjämningsbidrag, medan den som har en högre skattekraft än garantin betalar en avgift.

Kostnadsutjämning

Systemet syftar till att jämna ut strukturella kostnadsskillnader beroende på *demografi, behov och produktionsvillkor* (exempelvis geografi eller skillnad i andelen barn eller äldre). Systemet utjämnar däremot inte kostnader som beror på skillnader i service eller avgiftsnivåer, inte heller skillnader i effektivitet.

Systemet består av nio delmodeller (varav en är gemensam med regioner) för kommuner. För varje delmodell beräknas en standardkostnad. Standardkostnaden summeras till en strukturbidrag för varje kommun. Kommuner som har lägre strukturbidrag än genomsnittet för

respektive kollektiv får betala en kostnadsutjämningsavgift och de som har en högre strukturbidrag än genomsnittet får ett kostnadsutjämningsbidrag.

Införandebidrag och strukturbidrag

Införandebidrag ges under åren 2020-2023 för att kompensera vid införande. Kommuner och regioner kan därtill få ett strukturbidrag som beräknas i kronor per invånare och ska utgå årligen och tills vidare. Bidraget ges till kommuner som i tidigare kostnadsutjämningsbidrag fick bidrag för "näringslivs- och sysselsättningsfrämjande åtgärder" (=högre arbetslöshet) och "svagt befolkningsunderlag".

Regleringsbidrag eller regleringsavgift

Regeringen anger i budgetpropositionen nivån på statsbidragen till kommunerna för nästkommande år.

Om det uppstår en skillnad mellan den anslagna nivån och den totala summan av inkomstutjämningsbidrag, kostnadsutjämningsbidrag och införandebidrag, sker justering genom regleringsbidrag- eller avgift. Det regleras genom ett lika stort bidrag eller en avgift i kronor per invånare till samtliga kommuner.

Utjämningsbidrag av LSS-kostnader

Kostnader för stöd och service till vissa funktionshindrade personer utjämnas genom bidrag eller avgift.

Fastighetsavgiften

Från år 2008 ingår kommunal fastighetsavgift i generella statsbidrag. Staten minskade vid införandet statsbidragen till kommunal-ekonomisk utjämningsbidrag. Över tid förväntas taxeringsvärden och avgifter öka, vilket beräknas ge ökade generella statsbidrag.

Modell för finansiell analys

Malung-Sälens kommun använder sig av en ekonomisk analysmodell som omfattar fyra aspekter av kommunens ekonomi. Syftet med analysen är att tydliggöra existerande eller potentiella styrkor och svagheter avseende ekonomin i Malung-Sälens kommun. Analysen bidrar även med information som kan användas vid en bedömning av i vilken utsträckning kommunen uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning och utvärdering av kommunens ekonomiska ställning.

Aspekterna i analysen är; det ekonomiska resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden, samt kontrollen över den ekonomiska utvecklingen. Varje aspekt analyseras med hjälp av ett antal nyckeltal som har till uppgift att belysa ställning och utveckling.

Resultat

Periodens resultat och dess orsaker analyseras. En eventuell obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna eller tendenser åt det hållet, är en signal som varnar för att en urholkning sker av den finansiella motståndskraften. Inom denna aspekt analyseras även nivån på investeringskostnaderna och dess utveckling.

Kapacitet

Den andra aspekten benämns kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt. Ju starkare kapacitet, desto mindre känslig är kommunen/kommunkoncernen för konjunktursvängningar och perioder med nedgångar i ekonomin.

Risk

Med den tredje aspekten risk avses hur kommunen/kommunkoncernen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innebär att kommunen/kommunkoncernen i kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta ekonomiska problem. Här beskrivs även kommunens pensionsskuld.

Kontroll

Med aspekten kontroll avses avslutningsvis hur upprättade ekonomiska målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budget ger bra förutsättningar för att kunna uppnå god ekonomisk hushållning. Risk och kontroll hänger samman på så vis att båda visar på förmågan att hantera problematiska situationer.

RK-modellen: Fyra aspekter vid finansiell bedömning

Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden?

Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

Föreligger några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Nyckeltal vid bedömning av de fyra aspekterna

Nettokostnadsandel
Självfinansieringsgrad
Investeringsrelaterade
mått Årets resultat

Soliditet
Skuldsättningsgrad
Kommunalskatt

Likviditetsmått
Finansiella nettotillgångar
Valuta och ränterisk
Totala pensionsskulden
Borgensåtagande

Budgetföljsamhet
Prognossäkerhet